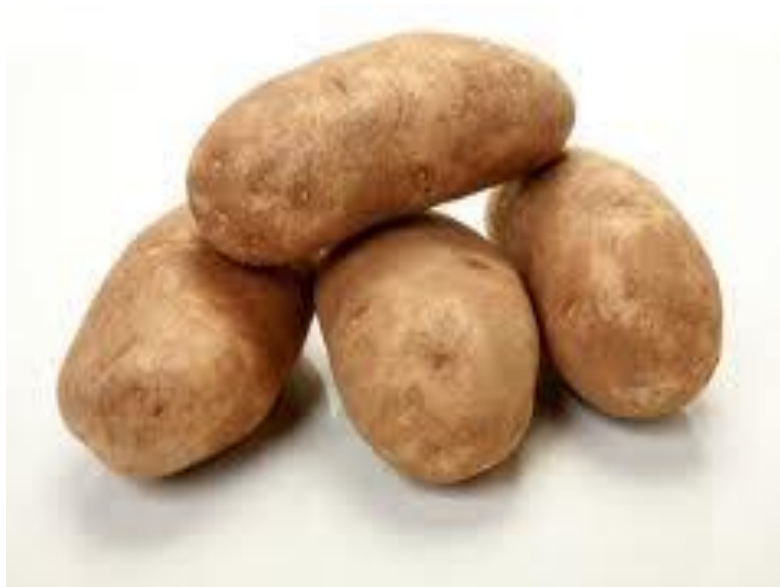

Osmoso reiškinių tyrimas

**Vilkyškių Johaneso Bobrovskio vid. m –klos
9 klasės mokinės
Alvitos Bajorinaitės**

Tikslas:

- **Ištirti, kaip osmosas vyksta bulvėse.**

Hipotezė:

Aš manau kad, bulvės kurios bus tiktai distiliuotame vandenyje pabrinks, o kitos bulvės kur bus distiliuotame vandenyje su druska susitrauks.

Priemonės ir medžiagos:

- Žalia virta bulvė.
- Peilis ir pjautymo lentelė.
- Distiliuotas vanduo.
- Valgomoji druska.
- Keturios stiklinės.
- Žymeklis ir liniuotė.

Darbo eiga

Į visus indelius yra įpilama vandens. Į **B** ir **D** indelius įdedama yra druskos.

Žalia bulvė kaip ir virta yra nulupamos ir supjaustamos į keturias vienodas juosteles.

A ir **B** indelius yra įdedama po 2 juosteles žalios bulvės, **C** ir **D** po 2 juosteles išvirtos bulvės ir laikoma 30 minučių.

Prieš įdedant į vandenį išmatavus visų juostelių ilgį buvo 4,9 cm.

Klausimai ir užduotys

1. Kaip pasikeitė bulvių juostelių ilgis *A* ir *B* stiklinėse ?

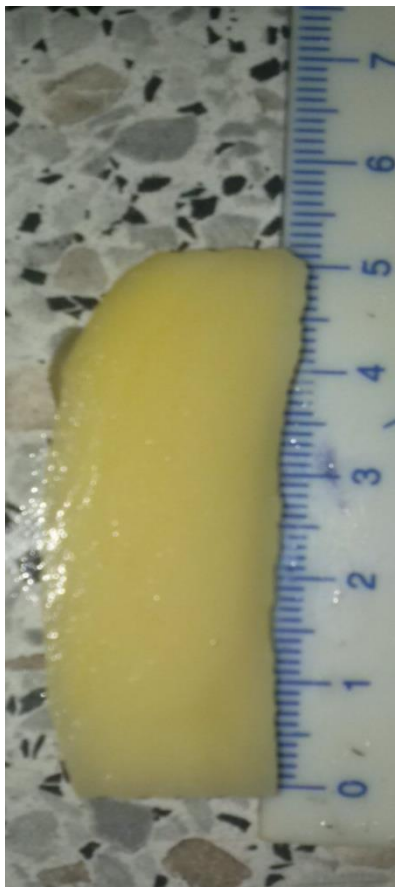
Paašinkite gautus rezultatus.

— *A* indelyje bulvių juostelių ilgis siekė 5,2 cm, o *B* indelyje bulvių juostelių ilgis siekė 4,8 cm.

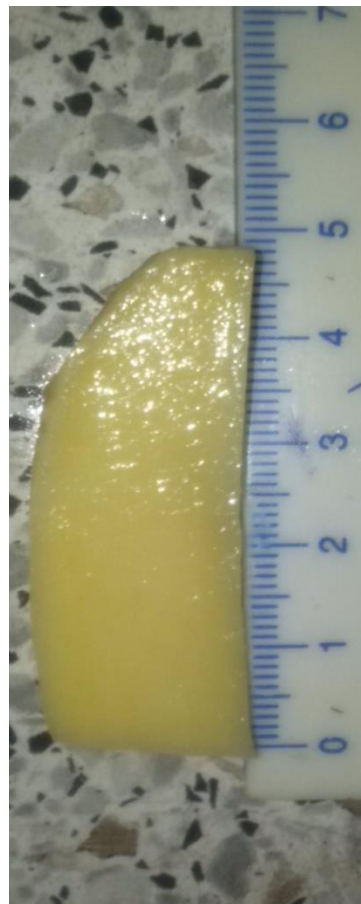
A indelyje buvęs tikrai grynas vanduo bulvės ląstelės šiek tiek išplėtė, nes vyko turgoras.

B indelyje buvęs vanduo su druska bulvės ląstelės neišplėtė, o sutraukė, nes ląstelės prarado vandenį, nes daugiau vandens molekulių iš jo išėjo, negu atėjo į ją, dėl druskos, vyko plazmolizė.

A

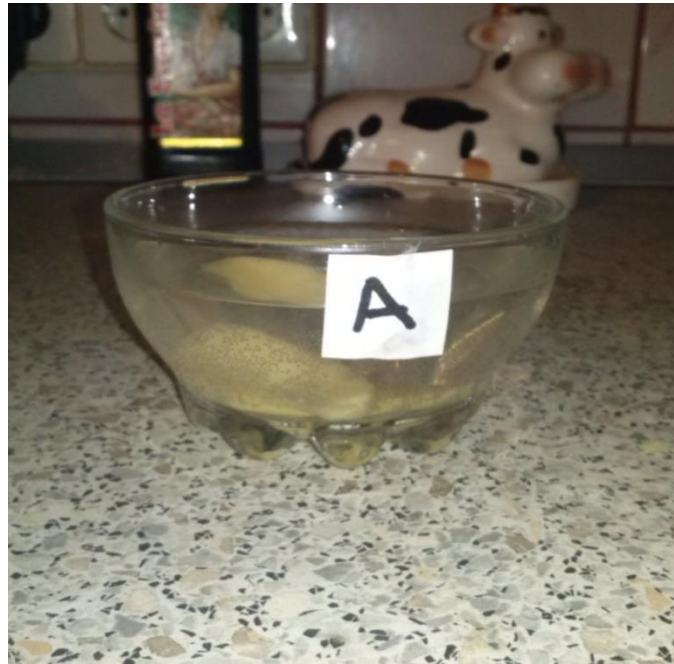

B

2. Kodėl iš A stiklinės išimta juostelė yra tokia tvirta?

Nes kai nuo vandens pribrinko centrinė vakuolė su citoplazma jos ėmė spausti sieneles.

3. Kaip pasikeitė bulvių juostelių ilgis **C** ir **D** stiklinėse?

C – bulvės juostelių ilgis 4.9 cm.

D – bulvės juostelių ilgis 4.9 cm.

Nepakito bulvių juostelių ilgis.

C

D

4. Kodėl toks skirtumas tarp virtos ir žalios bulvės?

Žalioje bulvėje osmosas vykdo, nes jų ląstelės gyvos ir juostelės pakito, o virtoje bulvėje osmosas nevykdo nes verdant membrana suyra taip pat ląstelės nebegyvos ir juostelės nei pailgėjo, nei sutrumpėjo.

Išvada

Osmosas vyksta tik gyvose ląstelėse.

Jei aplinkoje vandens koncentracija yra didesnė negu ląstelės viduje, vandens molekulės juda į ląstelės vidų.

Jai druskos tirpale vandens koncentracija mažesnė, negu ląstelės citoplazmoje ir vakuolėje, šis skverbiasi į išorę.